EVROPSKÝ PARLAMENT 2009 - 2014

Dokument ze zasedání

4. 4. 2011 B7-0236/2011

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o ponaučení, jež je třeba vyvodit z jaderné havárie v Japonsku pro jadernou bezpečnost v Evropě

Corien Wortmann-Kool, Pilar del Castillo Vera, Peter Liese, Herbert Reul, Lena Kolarska-Bobińska, Romana Jordan Cizelj, Jean-Pierre Audy
za skupinu PPE

B7-0236/2011

Usnesení Evropského parlamentu o ponaučení, jež je třeba vyvodit z jaderné havárie v Japonsku pro jadernou bezpečnost v Evropě

Evropský parlament,

– s ohledem na směrnici Rady 2009/71/Euratom ze dne 25. června 2009, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení,

– s ohledem na závěry Rady pro energetiku ze dne 28. února a ze dne 21. března,

– s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 25. března,

– s ohledem na své dřívější usnesení o 10. a 15. výročí jaderné havárie v Černobylu,

– s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

A. vzhledem k tomu, že nedávné zemětřesení v severovýchodním Japonsku, které si vyžádalo tisíce obětí, vedlo k přerušení provozu několika činných jaderných reaktorů v této oblasti, a vzhledem k tomu, že následná přílivová vlna tsunami, jejíž výška přesahovala 10 metrů, zničila nejen existující rozvodné sítě, ale také záložní a nouzový systém napájení jaderné elektrárny Fukušima Daiči; vzhledem k tomu, že následné nedostatečné chlazení vedlo k přehřátí některých jaderných palivových článků a k roztavení částí aktivní zóny reaktoru; vzhledem k tomu, že Mezinárodní agentura pro atomovou energii zatím tuto událost označuje jako těžkou havárii (stupeň 6 mezinárodní stupnice hodnocení závažnosti jaderných událostí),

B. vzhledem k tomu, že s ohledem na tento vývoj je třeba přehodnotit normy v oblasti jaderné bezpečnosti v Evropě;

C. vzhledem k tomu, že skladba zdrojů energie v EU je i nadále v kompetenci členských států, avšak současně je jaderná bezpečnost záležitostí nadnárodního zájmu a měla by být proto účinněji řešena v rámci regulační pravomoci EU;

D. vzhledem k tomu, že podle údajů Komise představovala jaderná energie v roce 2008 13,4 % hrubé domácí spotřeby energie a do roku 2030 by měl její podíl v případě standardního vývoje vzrůst na 15 %,

E. vzhledem k tomu, že ve zprávě „Projekt Evropa 2030“, kterou v květnu 2010 zveřejnila reflexní skupina ustavená Evropskou radou, je zdůrazněno, že je nutné, aby Evropané zahájili seriózní diskusi o potřebnosti bezpečné jaderné energie v Evropě, a že Evropa se tohoto energetického zdroje nemůže vzdát,

1. vítá rychlou reakci Komise na závažné události Japonsku, v rámci níž zahájila ve spolupráci s členskými státy celoevropské posouzení rizik a bezpečnosti jaderných zařízení (tzv. zátěžové testy); vítá, že Evropská rada podporuje komplexní a transparentní posouzení rizik a bezpečnosti a přezkum rámce pro jadernou bezpečnost;

2. vyzývá Komisi, aby zajistila, že tato posouzení provedou do konce letošního roku nezávisle a ve vzájemné spolupráci příslušné orgány (či bezpečnostní orgány), a to u všech stávajících a plánovaných jaderných zařízení v EU; zdůrazňuje, že tato posouzení by měla vycházet z harmonizovaného, přísně vymezeného modelu posouzení, který zohlední veškerá možná rizika, jež by v Evropě mohla reálně vzniknout, jako jsou zemětřesení, povodně či nepředvídatelné události, k nimž patří např. teroristické a počítačové útoky či letecké nehody; zdůrazňuje, že při přípravě posouzení rizik a bezpečnosti je důležité plně zapojit Skupinu evropských regulačních orgánů pro jadernou bezpečnost (ENSREG) a využít odborných znalostí Asociace západoevropských jaderných dozorů (WENRA);

3. zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby dotčené členské státy v případě, že některá jaderná elektrárna neobstojí v tomto zátěžovém testu, přijaly okamžitá opatření, a to včetně zastavení činnosti či úplného uzavření dané jaderné elektrárny;

4. vyzývá Komisi a členské státy, aby vyvinuly veškeré úsilí k zajištění toho, aby tyto zátěžové testy a také následné normy v oblasti jaderné bezpečnosti a řízení bezpečnosti a nakládání s odpady byly uplatňovány nejen v rámci EU, ale také u již vybudovaných či plánovaných jaderných elektráren ve třetích zemích sousedících s EU a v mezinárodním měřítku; je přesvědčen, že EU musí v tomto ohledu plně spolupracovat s mezinárodními organizacemi a orgány; vyzývá EU a členské státy, aby v rámci MAAE zahájily debatu s cílem vytvořit přísnější mezinárodní rámec pro jadernou bezpečnost; žádá členské státy s jadernými zařízeními, aby zapojily sousední členské státy do dohledu nad jejich bezpečností;

5. připomíná, že v dubnu 2009 hlasoval Evropský parlament pro zpřísnění směrnice o jaderné bezpečnosti stanovením právní závaznosti bezpečnostních zásad vydaných agenturou MAAE, jejichž uplatňování bylo dosud dobrovolné; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že členské státy nezohlednily obavy Evropského parlamentu; konstatuje, že ne všechny členské státy již tuto revidovanou směrnici o jaderné bezpečnosti plně provedly ve svých vnitrostátních právních předpisech; poukazuje na důležitost účinné spolupráce na přípravě směrnice o nakládání jaderným odpadem a vyhořelým palivem a vyzývá Radu, aby věnovala náležitou pozornost doporučením Evropského parlamentu;

6. žádá Komisi, aby do konce roku předložila návrh na revizi směrnice o jaderné bezpečnosti, při níž by se vycházelo z výsledku posouzení rizik a dopadu, která jsou v současnosti prováděna, přičemž se zohlední důkladná analýza jaderné havárie v Japonsku a vytvoří se nové harmonizované normy pro oblast jaderné bezpečnosti; vyzývá, aby tento návrh vycházel z nejvyšších uplatňovaných norem a aby zajistil jejich další zlepšování;

7. vyjadřuje své obavy nad zprávami, podle nichž provozovatel krátce před tím, než došlo k jaderné havárii ve Fukušimě, informoval regulační orgány o několika případech selhání kontrol; žádá Komisi, aby s ohledem na taková potenciální selhání regulačních orgánů vyhodnotila účinnost, pravomoci a nezávislost regulačního dohledu v Evropě a v případě potřeby navrhla zlepšení; žádá Komisi, aby v tomto směru prověřila, zda by nebylo účelné vytvořit na základě rámce asociace WENRA regulační orgán pro jadernou

bezpečnost na úrovni EU, jemuž by byly svěřeny nezbytné pravomoci pro zajištění společného přístupu k jaderné bezpečnosti;

8 žádá holistický přístup ke kultuře bezpečnosti, což zahrnuje bezpečnostní normy, silný a nezávislý regulační orgán, náležité finanční a lidské zdroje a poskytování odpovídajících informací občanům;

9. vyzývá Komisi, aby prohloubila a zintenzivnila spolupráci mezi evropskými orgány pro jadernou bezpečnost;

10. vítá návrh Komise na rozšíření sedmého rámcového programu Euratomu v oblasti jaderného výzkumu a odborné přípravy na období roku 2012 a 2013, což významně přispěje ke zlepšení úrovně jaderné bezpečnosti a radiační ochrany; žádá, aby byl součástí příštího víceletého finančního rámce ambiciózní program pro výzkum jaderné bezpečnosti a nakládání s odpadem; zdůrazňuje, že vzhledem k pravděpodobnému zvyšování poptávky po elektrické energii v budoucnu může k výrobě elektrické a tepelné energie významně přispět jaderná fúze; žádá proto , aby EU v tomto směru dostála svým mezinárodním závazkům;

11. žádá, aby byl v plném rozsahu jeho celosvětové zeměpisné působnosti využíván nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti (NSCI), například k financování aktivit ve spolupráci s Japonskem, a aby byla prohloubena součinnost mezi tímto nástrojem a Mezinárodním střediskem pro seismickou bezpečnost (ISSC) při MAAE;

12. zdůrazňuje, že jaderná energie je v současnosti nepostradatelná, má-li být v Evropě zajištěna nízkouhlíková energetika; podtrhuje, že s ohledem na události poslední doby nabývají na významu energetická účinnost a obnovitelné zdroje energie; vyzývá členské státy, aby urychlily provádění plánu energetické účinnosti a zavádění udržitelných nízkouhlíkových technologií, jako je zachycování a skladování uhlíku či čisté spalování uhlí, a technologií pro získávání energie z obnovitelných zdrojů; žádá Komisi, sítě ENTSO-E a ENTSO-G a agenturu ACER, aby pečlivě sledovaly možný vývoj a vyvodily z něj odpovídající závěry, zejména pokud jde o požadavky na rozvoj sítě a o další důsledky;

13. naléhavě vyzývá Evropskou komisi a členské státy, aby vynaložily veškeré nezbytné úsilí na modernizaci a rozšíření evropské energetické infrastruktury a přeshraniční propojení sítí s cílem zabránit případnému výpadku proudu, který by mohl mít ničivé následky jako nyní v Japonsku;

14. zdůrazňuje, že je důležité vyvíjet technologie pro uchovávání energie a inteligentní sítě, aby bylo v budoucnu možné zajistit spolehlivé dodávky energie;

15. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě, Komisi a regulačním orgánům, úřadům a sítím EU uvedeným v tomto usnesení.